

Monika GRÜNOVÁ, *České vyšší dívčí školství na jihu Čech v letech 1850-1914 (Čtyři příspěvky k jeho poznání)*. Diplomová práce Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice 2006, 126 stran +27 příloh.

Posudek vedoucí diplomové práce

Předkládaná diplomová práce je logickým pokračováním odborného zájmu autorky spojeného již s počátky studia, kdy svému zkoumání podrobila okolnosti vzniku a působení českobudějovické hudební školy, a později sledovala účast studentů českého Učitelského ústavu v Českých Budějovicích na frontách první světové války. (Příspěvky k oběma tématům úspěšně publikovala.) Zaměření na studium sítě vztahů a vazeb – instituce a město, instituce a osobnost, osobnostní spektrum v rámci instituce atd. – je patrné i v diplomové práci. Diplomantčinou ctižádostí tedy není pokus o zachycení historického vývoje jihočeského vyššího dívčího školství, ale jeho nahlédnutí ze čtyř různých úhlů pohledu – odtud nutný podtitul *Čtyři příspěvky k jeho poznání* i operativní kombinace metodických postupů.

Pomineme-li kompilační vstupní kapitolu, podávající přehled o vývoji školství v českých zemích od jeho počátků do první světové války, na níž je nejceněnější zachycení společenských požadavků vedoucích ke vzniku vyššího dívčího školství, dostaneme se k prvnímu ze čtyř inzerovaných příspěvků k jeho poznání. Dodejme rovnou, že k příspěvku cennému, neboť pracuje s málo známým materiálem a seznamuje nás se vznikem vyšší dívčí školy v Písku, měste specifického charakteru daného čilým kulturně společenským ruchem oscilujícím kolem jednoho z nejvýznamnějších českých gymnázií a s ním souvisejících neméně významných nakladatelských aktivit. K píseckým materiálům se váže i unikátní soubor učebnic, vytvořených z přednášek učitelů místní vyšší dívčí školy na pokyn jejího vedení. Přiblížení jejich kolekce je dalším důležitým příspěvkem zachycujícím konkrétní úroveň pedagogického sdělení, z něhož by bylo možno domyslet autentický průběh vlastní výuky i

zvážit reálné možnosti jejího vlivu na samotné žáčky. K Písku se váže kapitolka o zábavné a vzdělávací dívčí četbě, jejíž vzdělávací potenciál jistě přesahuje rozsah, který si pro tento pohled diplomantka v práci vymezila. Všechny tři „písecké“ kapitoly by si vzhledem k originálním pramenům zasloužily další, odvážnější zpracování, na jehož prahu se diplomantka bohužel zastavila. Nevznikl by pak dojem, že těžištěm její práce je přiblížení vyššího dívčího školství v Budějovicích, městě zcela jiné atmosféry a jiných problémů než „město v lesích.“ I když i v tomto případě, kde řada věcí již byla zpracována, se na mnohé dokázala podívat nově, nelze se zbavit dojmu, že originální písecké soubory pramenů se vzhledem k rozsahu zpracování před budějovickou kapitolou ztrácejí. Lze jen doufat, že autorka téma neopustí a pokusí se objevit v něm další možnosti zpracování.

Celá práce je psána se sympatickým zaujetím a svěžím jazykem (jen občas poznamenaným jazykem pramenů) s minimem chyb; doplňují ji promyšleně zvolené a velmi pěkně provedené přílohy (mimo jiné zaujme neznámá fotografie mladého „pootavského slavíka“ a jeho choti, někdejší žáčky, a samozřejmě ukázky ze zmiňovaného souboru učebnic).

Diplomantka prokázala, že ovládá zásady historikovy práce. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a přes výše uvedené výhrady ji hodnotím ještě stupněm v ý b o r n ě.

V Č. Budějovicích 31. 5. 2006

doc. D. Blümllová, CSc., v. r.